

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

25-06-2009 - nr. 9

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [Cijfers en letters](#)
- [In de pers](#)
- [FWO-Intern](#)

Edito

In zijn Beleidsplan 2008-2012 profileert het FWO zich als een onderzoeksvriendelijke instelling, die zijn onderzoekers koestert en centraal stelt. Daarom investeert het FWO in het optimaliseren van zijn procedures, die transparant en klantvriendelijk moeten zijn voor de onderzoekers. Cruciaal in de FWO-werking zijn de wetenschappelijke commissies. Het proces, dat begin 2007 werd opgestart voor de hervorming van de FWO-commissies, wordt eind 2009 afgerond en op 1 januari 2010 zullen de nieuwe wetenschappelijke commissies van het FWO in werking treden.

Vorig jaar hebben meerdere werkgroepen zich gebogen over de uitbouw van de nieuwe commissiestructuur en het definiëren van de scopes voor de verschillende commissies. Dit voorjaar is er hard gewerkt aan de samenstelling van de nieuwe commissies.

Om de continuïteit te verzekeren werden er 270 experts die deel uitmaakten van de huidige wetenschappelijke commissies, overgeplaatst naar de nieuwe structuur. Daarnaast werden er 196 nieuwe vacatures uitgeschreven. Gedurende een volle vergaderweek onderzocht de FWO-ledencommissie bijna 900 kandidaturen en slaagde er zo in om 148 posten in te vullen.

Na deze oefening bleek dat in sommige commissies belangrijke vakgebieden niet voldoende optimaal afgedekt werden. Daarom besliste de Raad van Bestuur om 48 vacatures opnieuw open te stellen voor experts wiens profiel de nog resterende lacunes in expertise binnen de commissies kunnen afdekken.

Dit grote hervormingsproject heeft veel inspanningen gevraagd, zowel van de onderzoekswereld als van de eigen administratie.

Intussen is de reguliere werking van het FWO gewoon doorgedaan. De aanvraagronde voor de onderzoeksprojecten is lopende, en deze voor mandaten is op 24 juni afgerond met de beslissing

van de Raad van Bestuur voor de toekenning van de mandaten. Er werden 1745 mandaataanvragen ingediend, waarvoor 4360 adviezen werden opgevraagd van referenten, promotoren, rectoren, ... Na 32 commissievergaderingen, waar al deze aanvragen grondig werden geëvalueerd, worden 215 nieuwe aspiranten en 174 nieuwe postdoctorale onderzoekers aangesteld die vanaf 1 oktober met FWO-financiering aan de slag kunnen. Tevens werden er ook nog 8 klinische mandaten toegekend en kregen 286 onderzoekers een verlenging van hun onderzoeksfinanciering.

Ik wil al deze onderzoekers van harte feliciteren en wens hen veel succes met hun onderzoek. Ik kijk nu reeds uit naar de boeiende resultaten die hier uit voort zullen vloeien.

Elisabeth Monard

In de kijker

Vacatures Wetenschappelijke Commissies

In het voorjaar lanceerde het FWO een open oproep voor experts in zijn nieuwe wetenschappelijke commissies, met een massale respons tot gevolg. Na de wetenschappelijke screening van alle kandidaatstellingen zijn 148 posities ingevuld, maar er blijven nog 48 posities vacant. Daarom wordt er een tweede oproep geopend om de ontbrekende profielen in te vullen.

Ook zal er in de nieuwe commissiestructuur een interdisciplinaire commissie zijn, die zich specifiek richt op baanbrekend onderzoek dat minstens 2 wetenschapsgebieden bestrijkt. Voor deze nieuwe commissie zoekt het FWO 5 experts verbonden aan een Vlaamse universiteit en 6 experts verbonden aan een niet-Vlaamse universiteit of instelling, gespecialiseerd in interdisciplinair onderzoek (publicaties in minstens 2 van de grote ISI-domeinen, aangevuld met de cultuurwetenschappen).

Alle noodzakelijke informatie over deze bijkomende oproepen is [hier](#) terug te vinden.

Het zou voor het FWO een grote hulp betekenen mocht u collega's van niet-Vlaamse universiteiten of wetenschappelijke instellingen aansporen zich kandidaat te stellen voor één van deze vacante posities.

Enquête over Nieuws in de Egmontstraat

De redactie van deze *Nieuws uit de Egmontstraat* wil graag weten wat u vindt van deze nieuwsbrief. Daarom hebben we einde mei [een enquête](#) gelanceerd, waarin we reacties sprokkelen en naar uw mening vragen over de frequentie, de inhoud en de vormaspecten. Al heel wat lezers vulden de enquête in en we kregen al heel wat interessante suggesties binnen. Binnenkort wordt de enquête afgesloten. In de zomermaanden zullen vervolgens de resultaten verwerkt worden. Samen met uw reacties zal er een analyse gemaakt worden, waarna de nodige aanbevelingen zullen volgen. Bijsturingen aan de nieuwsbrief zijn dus niet uitgesloten! We houden u verder op de hoogte.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Uitreiking InBev-Baillet Latour Prijs

De Prijs voor de Gezondheid 2009, de belangrijkste internationale wetenschappelijke prijs in België, werd door het Fonds InBev-Baillet Latour toegekend aan de Finse universiteitsprofessoren

Kari Alitalo van de Universiteit van Helsinki en Seppo Ylä-Herttuala van de Universiteit van Kuopio. Het betreft de bekroning van praktijkgericht cardiovasculair onderzoek. Op 30 april 2009 ontvingen de laureaten hun Prijs goed voor 200.000 euro uit de handen van Prinses Mathilde in het Paleis der Academiën te Brussel.

In België sterven aan cardiovasculaire aandoeningen 38.000 mensen per jaar en over de hele wereld ruim 4 miljoen. Zij kregen deze prijs voor hun baanbrekend werk dat heeft geleid tot het beter begrijpen van de angiogenese en de lymfangiogenese en hun regeling door groeifactoren en receptoren. Dankzij dit werk wordt het belang van de vorming van bloed- en lymfevaten op hart- en vaataandoening en kanker algemeen erkend. Prof. Alitalo verduidelijkte deze moeilijke materie in een glasheldere lezing, die door het talrijke publiek zeer op prijs werd gesteld.

De Prijs voor Klinisch Onderzoek van het Fonds werd uitgereikt aan dr. Laurence de Leval, Professor en Onderzoeksleider FNRS aan de Université de Liège voor haar anatomopathologisch werk naar non-Hodgkin lymfomen, dat een grote hulp is bij de diagnostiek door karakterisering en classificatie van B- en T-cellen. Deze prijs van 75.000 euro wordt toegekend aan twee onderzoekers, één uit elk landsgedeelte. De Vlaamse tegenhanger zal later dit jaar toegekend worden (lees [hier](#) de oproep).

Ook dit jaar wordt de **Inbev-Baillet Latour Prijs voor de Gezondheid** uitgereikt. Het thema van 2010 is “*Metabolic Disorders*”. De waarde van de prijs bedraagt **€200.000**. Kandidaten moeten vóór 30 september 2009 worden voorgedragen door een expert in het terrein. De prijs is open voor wetenschappers van alle nationaliteiten. Meer info kan u op onze [website](#) terugvinden.

Het [Fonds InBev-Baillet Latour](#), opgericht door wijlen Graaf Alfred de Baillet Latour, organiseert sinds 1979 de selectie en de uitreiking van zijn jaarlijkse wetenschappelijke prijzen, in samenwerking met het [FWO](#) en het [F.R.S.-FNRS](#).

Multimedia Module 80 jaar FWO

Naar aanleiding van de tachtigste verjaardag van het FWO werd er vorig jaar een interactieve multimedia module ontwikkeld. Deze neemt je mee op reis doorheen de rijke geschiedenis van 80 jaar fundamenteel wetenschappelijk onderzoek: je vindt er een geïllustreerde tijdslijn en een uitgebreide databank met alle (N)FWO-onderzoek over de jaren heen. Je kan zelf de statistische evolutie van de (N)FWO-fondsen uittekenen in dynamische grafieken.

Ondertussen zijn we in jaar 81 van het FWO: we hebbende nieuwe FWO-mandaathouders en FWO-onderzoeksprojecten aan de module toegevoegd en de statistische grafieken aangevuld.

Om de geïllustreerde tijdslijn zo veel mogelijk up to date te houden, doen we een beroep op u, de FWO-onderzoekers. Stuur uw kwaliteitsvol en illustratief fotomateriaal over uw - door FWO gefinancierd - onderzoek samen met een korte beschrijving naar kennismakers@fwo.be. Op basis van het ingestuurde materiaal zal het FWO een selectie maken van onderzoek dat zal toegevoegd worden aan de tijdslijn.

De interactieve module kan u [hier](#) raadplegen.

Doctoreren in Vlaanderen

Een kennismaatschappij heeft nood aan ‘kenniswerkers’. Onderzoekers zijn daarbij essentieel. We moeten ervoor zorgen dat de beste studenten de weg vinden naar een onderzoekscarrière. Zo’n carrière start vaak met het voorbereiden van een doctoraat.

In opdracht van het kabinet van de minister bevoegd voor wetenschapsbeleid heeft het FWO, samen met een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van universiteiten en onderzoeksinstituten,

de portaalsite 'doctoreren in Vlaanderen' opgezet, waarop geïnteresseerde doctorandi een schat aan relevante informatie vinden, van doctoraatsopleiding, financiering tot sociaal en legaal statuut van de doctorandus.

Surf ook eens naar www.doctorereninvlaanderen.be

FWO-bijdrage aan het Vlaams Indicatorenboek

Eind april 2009 verscheen het Vlaams Indicatorenboek 2009. Ook voor deze editie leverde de FWO-staf een bijdrage aan. Dossier 1 vat kort de bestedingsanalyse van het FWO samen. Je kan het Vlaams Indicatorenboek [hier](#) elektronisch raadplegen.

[terug naar boven](#)

Kalender

Indiendata prijzen

- [Wetenschappelijke Prijs Foundation AstraZeneca \(Astma & COPD\)](#): 30 juni 2009
- [ExxonMobil Chemical Prize 2009](#): 31 juli 2009
- [Inbev-Baillet Latour Health Prize](#): 30 september 2009
- [InBev-Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek – 2009](#): 1 oktober 2009
- [Umicore Prijs voor Afgstudeerwerken – 2009](#): 1 oktober 2009
- [Umicore Scientific Award – 2009](#): 1 oktober 2009

Diverse oproepen

- [Vacatures wetenschappelijke commissies](#): 30 augustus 2009
- [European Institute of Innovation and Technology - Call for experts](#)

Evenementen

- Informatienamiddag Commissiehervorming: 8 oktober 2009 – Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS), Brussel

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

Bilaterale akkoorden

In een vorige [editie](#) van de nieuwsbrief berichtten we over de nieuwe bilaterale akkoorden die momenteel in de steigers staan met een aantal niet-Europese landen. Vandaag kunnen we aankondigen dat de samenwerking met Vietnam officieel gelanceerd werd. Projectvoorstellen kunnen nog tot **14 september** ingediend worden. Dit moet gelijktijdig in Vlaanderen en Vietnam gebeuren. De selectie zal in de maand oktober plaatsvinden en de eerste projecten zullen starten op 1 januari 2010. De oproep en de aanvraagformulieren zijn te vinden op onze [website](#). Ook met Ecuador, Zuid-Afrika en China is een akkoord nakend. Wellicht worden hier grotendeels

gelijkaardige procedures gevolgd. Hou onze website en deze nieuwsbrief in het oog voor meer informatie.

Reis- en mobiliteitskredieten

Een jaar geleden hield de Europese Commissie het *Europees partnerschap voor onderzoekers* boven de doopvont, onder het motto “betere loopbanen en meer mobiliteit”. Inmiddels wordt er in België en in Vlaanderen aan een concreet actieplan gewerkt om de aanbevelingen van het partnerschap te implementeren.

Het FWO van zijn kant heeft alvast niet stilgezeten en we kunnen reeds volgende vernieuwingen aankondigen, die ingaan op 1 januari 2010:

- het onderscheid tussen *mobilitaitstoelagen* (voor postdoctorale mandaathouders van het FWO) en *lange verblijven* valt weg en de maximale duur van een lang verblijf wordt opgetrokken tot 12 maanden. Dit biedt elke aanvrager maximale flexibiliteit zowel wat betreft moment van de aanvang als de duur. Bovendien worden zo de eenmalige reiskosten vergoed voor postdocs, wat voor de mobiliteitstoelage nog niet het geval was.
- de forfaitaire dagvergoeding voor korte en lange verblijven wordt met 10% opgetrokken tot 66 euro per dag, en 1650 euro per maand.
- voortaan mogen ook predocorale onderzoekers buiten Europa op congres. Zowel voor predocorale als voor postdoctorale onderzoekers geldt vanaf nu een maximum van twee kredieten (in de categorie congressen/korte verblijven), te gebruiken hetzij binnen, hetzij buiten Europa.

De aangepaste reglementen zijn binnenkort terug te vinden in de [subsidiewijzer](#) op onze website. Er wordt later ook nog gerichte informatie verspreid in verband met overgangsmaatregelen.

Wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen

Voor het stimuleren van interuniversitaire en internationale samenwerkingsverbanden ondersteunt het FWO *Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen*. Daarbij zijn minimaal drie Vlaamse onderzoekseenheden uit minstens twee verschillende Vlaamse universiteiten betrokken, alsook minstens twee buitenlandse eenheden.

Momenteel zijn 63 van deze onderzoeksgemeenschappen actief, verdeeld over de verschillende wetenschapsgebieden. U vindt een overzicht en een beschrijving van deze onderzoeksgemeenschappen op onze [website](#). De jaarlijkse toelage bedraagt maximaal 12.500 euro en moet toelaten om de kosten van uitwisselingen, workshops, conferenties, ... te dekken. Een gedetailleerd reglement en de aanvraagformulieren vindt u op de [subsidiewijzer](#) van onze website.

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

Voortgangrapport 7de Kaderprogramma (KP7)

Het 7de Kaderprogramma van de Europese Commissie (EC) ging in 2007 van start met als voornaamste doel de verdere uitbouw van de Europese Onderzoeksruimte in het kader van de Lissabon-strategie.

In 2007-2008 werden 110 oproepen gelanceerd, waarvoor meer dan 37.000 aanvragen werden ingediend. Hiervan werden ca. 5.500 projecten geselecteerd voor financiering, goed voor een totale EC-bijdrage van 10 miljard euro. Het globale slaagpercentage ligt hiermee rond de 22%. Duitsland en Groot-Brittannië spannen de kroon in aantal geselecteerde projecten, maar met bijna 1.500 deelnemers doet België het lang niet slecht, zeker als men rekening houdt met de grootte van de onderzoeksgemeenschap. Met een slaagpercentage van ruim 26% staat België in een internationale

rangschikking op de eerste plaats, op de voet gevolgd door Nederland en Frankrijk.

Als deel van KP7 werd in 2007 ook de *European Research Council* (ERC) opgericht met als voornaamste doel het stimuleren van wetenschappelijke excellentie door ondersteuning van de allerbeste onderzoekers via internationale competitie. In de eerste oproep werden meer dan 11.000 aanvragen ontvangen, en er zijn ondertussen al meer dan 500 projecten opgestart met ERC financiering. Het globale slaagpercentage ligt hier rond de 18%. In de eerste ronde werden 6 *Starting* en 2 *Advanced Grants* toegekend aan Vlaamse onderzoekers, waarvan 7 (ex)-mandaathouders of commissieleden van het FWO.

KP7 loopt van 2007 tot 2013 en beschikt over een totaal budget van **50,5 miljard euro**, een drievoud van het budget van KP6. Voor een volledige tussentijdse evaluatie van KP7 is het wachten tot 2010.

Peer review in een Europese context

In mei vond in Brussel de derde bijeenkomst plaats van het *Member Organisation Forum on Peer Review* van de *European Science Foundation* (ESF).

Het *peer review*-systeem is nu al een aantal jaren een hot topic en wordt algemeen aanvaard als de meest adequate methode om wetenschappelijk onderzoek te evalueren en om nieuwe financieringsaanvragen te beoordelen.

Omdat steeds meer wetenschappelijke tijdschriften en *research councils* gebruik maken van dit systeem, groeit echter het risico dat de *peers* overbevraagd raken en uiteindelijk zullen afhaken. Om dit te voorkomen, werken de leden van ESF, waaronder het FWO, aan een Europese aanpak. Onze actieve deelname zal uitmonden in een aantal hervormingen op dit vlak voor het FWO.

Dr. David Stonner, *European director of the National Science Foundation* (VS), maakte van de gelegenheid gebruik om de visie van de NSF op *peer review* toe te lichten. Hij bracht een zeer realistisch verhaal, dat op een aantal belangrijke aspecten fundamenteel afweek van de Europese visie.

Vandaar onze keuze voor dr. Stonner als internationale key-note spreker op de infosessie *Kennismakers Kiezen* van 8 oktober, die het FWO organiseert naar aanleiding van de hervorming van de wetenschappelijke commissies.

Geïnteresseerden voor deze namiddag kunnen zich registreren via kennismakers@fwo.be.

European Research Area

Het FWO is op dit ogenblik betrokken bij 7 ERA-Net programma's van de EU, waarvan twee hebben geleid tot een *joint call*. De selectieprocedure hiervan is momenteel nog lopend. Meer internationale samenwerking is er via de *European Science Foundation* (ESF) waar het FWO betrokken is bij 36 *Scientific Networking Programmes* en *joint calls* die hebben geleid tot 17 projecten met Vlaamse deelname in het raam van de *European Collaborative Research Programmes* (EUROCORES).

Wetenschapscommunicatie in de European Research Area

Op donderdag 11 en vrijdag 12 juni vond in Berlijn de derde bijeenkomst plaats van het Member Organisation Forum on Communication van de European Science Foundation (ESF).

Op deze bijeenkomst gaf ESF de communicatiespecialisten van haar Member Organisations opnieuw de kans om met elkaar in debat te gaan over wetenschapscommunicatie. Dr. Gianpietro van de Goor en Dr. John Marks gaven een overzicht van de communicatiestrategie van de European Research Council (ERC) en de European Science Foundation (ESF).

Maar er werd ook vooruitgekeken naar de toekomst. Zo gaf prof. Enric Banda reeds een voorsmaakje van wat er te verwachten valt op ESOF 2010 in Turijn.

[terug naar boven](#)

Cijfers en letters

Internationale coördinatie actie

Sinds 2007 is de FWO-toelage met 700.000 euro verhoogd door de Vlaamse Regering. Hiermee kunnen Vlaamse onderzoeksploegen, op vraag van multilaterale of supranationale organisaties of consortia de wetenschappelijke en administratieve coördinatie van hun internationale samenwerking helpen financieren. Per project kan tot 75.000 euro per jaar toegewezen worden, voor drie jaar hernieuwbaar na gunstig advies. Aanvragen kunnen doorlopend worden ingediend en worden tweemaal per jaar geëvalueerd. De Raad van Bestuur heeft op 24 juni 2009 vier nieuwe coördinatie-acties toegekend:

- Prof. Jean-Pierre Henriët van de Universiteit Gent in het raam van de Intergovernmental Oceanographic Commission van UNESCO: Cold Water Carbonate Reservoir Systems in Deep Environments;
- Prof. Jozef Vercruyse van de Universiteit Gent in het raam van een WHO Collaborating Center: Wereld Gezondheidsorganisatie Samenwerkingscentrum voor het opvolgen van de effectiviteit van anthelminthica voor gastro-intestinale helminthen;
- Prof. Paul Van Cauwenberge van de Universiteit Gent in het raam van KP VI van de EU (FOOD-CT-2004-506378): Globale Allergie en Astma Europees Netwerk (GA2LEN) : Sinusitis Cohorte Studie;
- Prof. Godelieve Gheysen van de Universiteit Gent in het raam van United Nations Industrial Development Organisation (UNIDO), Biotechnology Programme: Vlaanderen-UNIDO Onderzoeksnetwerk voor de risicobeoordeling van GMO's.

Nieuwe mandaathouders

Op 24 juni heeft de Raad van Bestuur van het FWO [de nieuwe mandaten](#) toegekend. Op 1 oktober 2009 zullen 215 nieuwe aspiranten in dienst treden bij het FWO, wat hun totaal op 833 brengt. Tegelijk treden 174 nieuwe postdoctorale onderzoekers in dienst. Het totale postdoc bestand zal dan 748 bedragen.

Ook treden er diezelfde datum 8 nieuwe fundamenteel klinische onderzoekers in dienst. In totaal zal het FWO op 1 oktober 2009 ongeveer 1700 onderzoekers via een persoonlijk mandaat in staat stellen fundamenteel onderzoek te verrichten.

[terug naar boven](#)

In de pers

FWO in de pers

- 23 februari: Professor De Groof spreekt over B-H-V (Het Nieuwsblad – regio Dilbeek)
- 7 maart: Kepler (2) ook K.U.Leuven bij onderzoek van VS-telescoop betrokken (De Standaard)
- 30 maart: Tot acht keer meer diabetes bij Turkse vrouwen – doctoraatstudie Hadewijch Vandenheede (Gazet Van Antwerpen)
- 30 maart: Wetenschapsfonds in beeld (Mens & Molecule)
- 8 april: Studenten worden innovatiewerkers (Knack)
- 12 mei: Tentoonstelling: Kennismakers - 80 jaar Fonds Wetenschappelijk Onderzoek -Vlaanderen

(Het Nieuwsblad)

- 3 juni: Haven in de branding –(Politics.be)

[terug naar boven](#)

FWO-Intern

Personalia

· Overlijden:

- Gerti Hessling (+ 21/03/2009)

Commissielid G4 (01/01/2007 – 06/11/2008)

FWO personeelsuitstap

De personeelsuitstap van het FWO stond dit jaar helemaal in het teken van Brussel. Bedoeling was om de stad op een heel andere manier te ontdekken. In de voormiddag leidde een wandeling het personeel rond in de buurt van de Naamse poort en de gekleurde wijk van Matongé. Honderd jaar geleden klopte hier het politieke centrum van Congo Vrijstaat en Belgische Congo. Heel wat restanten herinneren er ook vandaag nog aan ons koloniaal verleden.

In de namiddag stond er een bezoek aan de brouwerij Cantillon op het programma. In deze brouwerij uit 1900 zijn de werktuigen, machines en het brouwproces nog steeds authentiek. De geschiedenis van het geuzebier, het ambachtelijke brouwproces en het geheim van de unieke smaak, alle aspecten kwamen aan bod. En natuurlijk mocht er geproefd worden!

[terug naar boven](#)